

A בס"ד

Intro

Today we will learn בע"ה of בבא בתרא of דף קנג. Some of the topics we will learn about include.

The Machlokes regarding ההיא מתנתא דהוה כתוב בה בחיים ובמות
A assigned all his assets to someone and he wrote in the will;
during my lifetime, and
after my death
Is this a מרע שכיב or a מתנת בריא?

The Machlokes in the Mishnah regarding לא כתב בה שכיב מרע
If a person assigned all his assets to someone in a will, but he did not indicate in the will whether or not he was שכיב מרע;
Is the נותן believed to claim that he was a שכיב מרע at the time or not?

The מחלוקת אביי ורבה regarding ההוא מתנתא דהוה כתב בה כד הוה קציר ורמי בערסיה ולא כתב בה ומגו מרעיה איפטר לבית עולמיה
A will in which it was written that the נותן was sick on his deathbed, but it did not indicate whether or not the נותן died from this illness;
Do we assume that the נותן died from this sickness and the מתנה was effective, or he died from another sickness and the מתנה was not effective?

B The corresponding מחלוקת רבי יעקב ורבי נתן regarding מי מוציא מיד מי
If the נותן is now בריא and claims to have been a שכיב מרע at the time of the מתנה, while the מקבל claim that he was a שכיב מרע even at the time of the מתנה, who extracts the מתנה from whom?

The application of their Machlokes to the Halachah of ספק טומאה ברשות היחיד
טמא
Any doubt about טומאה that arises in a private area, we assume to be טמא.

A

ההיא מתנתא דהוה כתוב בה בחיים ובמות

מתנת שכיב מרע or מתנת בריא?

לא כתב בה שכיב מרע

מחלוקת אביי ורבה

ההוא מתנתא דהוה כתב בה כד הוה קציר ורמי בערסיה ולא כתב בה ומגו מרעיה איפטר לבית עולמיה

B

מחלוקת רבי יעקב ורבי נתן
מי מוציא מיד מי

ספק טומאה ברשות היחיד טמא

1 So let's review ...

The Gemara proceeds with a Machlokes regarding
היה מתנתא דהוה כתוב בה בחיים ובמות
A שכיב מרע assigned all his assets to someone and he wrote
in the will;
בחים, during my lifetime; and
במות, after my death;

רבי ruled
הרי היא כמתנת שכיב מרע
This is considered a מתנה of a שכיב מרע, and therefore
אם עמד חוזר
If the שכיב מרע recovers he can retract, because
מדכתיב בה במות
אחר מיתה קאמר ליה
He wrote במות to indicate that the מתנה shall only take
effect after death, and
והאי דכתיב בחיים
סימן בעלמא דחיי
He wrote בחיים merely as a good omen that he should
recover and live.

רבי disagrees and says
הרי היא כמתנת בריא
This is considered a מתנה of a בריא, and therefore
אם עמד אינו חוזר
If the שכיב מרע recovers he cannot retract, because
מדכתיב בה בחיים
מחיים קאמר
He wrote בחיים to indicate that the מתנה shall take effect
immediately while he is still alive, and
והאי דכתב ובמות
כמאן דאמר מעתה ועד עולם
He wrote במות as if to say from now and forever.

רבי adds that רב would agree
ואי כתיב בה מחיים קנה
If he wrote FROM when I am alive, then it is considered a
מתנה of a בריא and the שכיב מרע cannot retract, because as
the Rashbam explains,
דמשמע דוקא מעתה התחיל לקנות
מחיים implies that the מתנה shall take effect immediately.

however concludes
לית הלכתא כוותיה דרבא
There is no distinction between מחיים and בחיים and in all
cases according to Rav קנה לא and the שכיב מרע can retract.
=====

1

היה מתנתא
דהוה כתוב בה בחיים ובמות
A שכיב מרע assigned all his assets
to someone and he wrote in the will;
בחים - during my lifetime; and
במות - after my death;

הרי היא כמתנת
בריא
Therefore
אם עמד אינו חוזר
because
מדכתיב בה בחיים
מחיים קאמר
He wrote בחיים to indicate that
the מתנה shall take effect
immediately while alive, and
והאי דכתב ובמות
כ"ד מעתה ועד עולם
He wrote במות as if to say
from now and forever.

הרי היא כמתנת
שכיב מרע
Therefore
אם עמד חוזר
because
מדכתיב בה במות
אחר מיתה קאמר ליה
He wrote במות to indicate
that the מתנה shall only
take effect after death, and
והאי דכתיב בחיים
סימן בעלמא דחיי
He wrote בחיים merely as a
good omen that he should
recover and live.

רב
רב would agree

ואי כתיב בה מחיים קנה
If he wrote from when I am alive,
then it is considered a מתנה of a בריא
and the שכיב מרע cannot retract,
because as the Rashbam explains,
דמשמע דוקא מעתה התחיל לקנות
מחיים implies that the מתנה shall take effect
immediately.

לית הלכתא כוותיה דרבא

There is no distinction between מחיים and בחיים
and in all cases according to Rav - לא קנה
and the שכיב מרע can retract.

2

Zugt Di Mishnah

לא כתב בה שכיב מרע

If a person assigned all his assets to someone in a will, but he did not indicate in the will whether he was a שכיב מרע or a בריא at the time, and now the נותן, the grantor, claims שכיב מרע הייתי

The assets belong to me, because I was a dying person at the time, and a שכיב מרע who recovers can retract.

While the מקבל, the recipient, claims

בריא היית

The assets belong to me, because you were a healthy person at the time, and a בריא cannot retract.

רבי מאיר holds

צריך להביא ראיה

ששכיב מרע היה

The נותן must prove that he was in fact a שכיב מרע at the time. Otherwise, the מקבל can extract the assets from the נותן.

While the חכמים hold

המוציא מחברו עליו הראיה

The מקבל must prove that the נותן was in fact a בריא at the time. Otherwise, the מקבל cannot extract the assets from the נותן.

The explanation of this Machlokes is discussed in the next Daf.

=====

2

משנה

לא כתב בה שכיב מרע

If a person assigned all his assets to someone in a will, but he did not indicate in the will whether he was a שכיב מרע or a בריא at the time...

The נותן, the grantor, claims

שכיב מרע הייתי

The assets belong to me, because I was a dying person at the time, and a שכיב מרע who recovers can retract.

The מקבל, the recipient, claims

בריא היית

The assets belong to me, because you were a healthy person at the time, and a בריא cannot retract.

מכאן

המוציא מחברו עליו הראיה

The מקבל must prove that the נותן was in fact a בריא at the time. Otherwise, the מקבל cannot extract the assets from the נותן.

רבי מאיר

צריך להביא ראיה ששכיב מרע היה

The נותן must prove that he was in fact a שכיב מרע at the time. Otherwise, the מקבל can extract the assets from the נותן.

3 The Gemara first proceeds with an incident of a similar situation:

ההוא מתנתא דהוה כתב בה
כד הוה קציר ורמי בערסיה
ולא כתב בה

ומגו מרעיה איפטר לבית עולמיה

There was a will in which it was written that the נותן was sick on his deathbed, but it did not indicate whether the נותן died from this illness.

הרי מות

הרי מות

והרי קברו מוכיח עליו

Since the נותן is now dead, we assume that indeed he died from this illness, for which the Halachah is

אם מות קנה

The מתנה מקבל acquires the מתנה.

אב"י however argues

רוב חולין לחיים

Since the majority of sick people do recover, we assume that he recovered and then died from another illness, for which the Halachah is

אם עמד חוזר

The נותן can retract from the מתנה.

אב"י supports his position from a Mishnah in גיטין:

המביא גט והניחו זקן או חולה

נותן לה בחזקת שהוא קיים

A שליח, an agent, who is sent to deliver a גט of an elderly or ill man may deliver it under the assumption that the husband is still alive, because as Rashi explains

העמד דבר על חזקתו

This is based on the general Halachah of חזקה; that we assume the last known status to be unchanged unless known otherwise.

3

ההוא מתנתא דהוה כתב בה
כד הוה קציר ורמי בערסיה
ולא כתב בה
ומגו מרעיה איפטר לבית עולמיה

There was a will in which it was written that the נותן was sick on his deathbed, but it did not indicate if the נותן died from this illness.

אב"י

רוב חולין לחיים

Since most sick people do recover, we assume he recovered and then died from another illness, for which the Halachah is

אם עמד חוזר

The נותן can retract.

רב"ה

הרי מות

והרי קברו מוכיח עליו

Since the נותן is now dead, we assume that indeed he died from this illness, for which the Halachah is

אם מות קנה

The מתנה מקבל acquires the מתנה.

מל"ב:

המביא גט והניחו זקן או חולה
נותן לה בחזקת שהוא קיים

A שליח who is sent to deliver a גט of an elderly or ill man may deliver it under the assumption that the husband is still alive,

because as Rashi explains

העמד דבר על חזקתו

This is based on the general Halachah of חזקה; that we assume the last known status to be unchanged unless known otherwise.

4 The Gemara explains that רבה however disagrees with the Mishnah and he concurs with the opinion of נתן in the following Braisa which discusses our case:

הכותב נכסיו לאחרים
ולא שייר כלום

A person who signed away ALL his assets to others without leaving anything for himself;
If the נותן is now a בריא and claims to have been a מרע at the time of the מתנה, who can retract, while the מקבל claims that he was a בריא all along even at the time of the מתנה, who cannot retract;

מי מוציא מיד מי

Who extracts the מתנה from whom?

הוא מוציא מידם בלא ראייה
והן אין מוציאים מידו בלא ראייה
דברי רבי יעקב

מקבל מרע says the נותן can extract the מתנה from the מקבל without a proof; while the מקבל cannot extract the מתנה from the נותן without proof, because as the Rashbam explains

העמד דבר על חזקתו

We consider the נותן's previously established status of being in possession of the assets.

נתן רבי disagrees and holds
אם בריא הוא

עליו להביא ראייה שהיה שכיב מרע

If the נותן is currently healthy he cannot extract the מתנה without proof that he was previously a מרע, שכיב מרע, because

בתר השתא אזלינן

We consider the נותן's current status of בריא as an assumption that he was always a בריא; ®

Accordingly, regarding our case of
ההוא מתנתא

הוא מתנתא concurs with נתן רבי that

בתר השתא אזלינן

We consider the נותן's current status of מת as an assumption that he was always a חולה, and therefore
אם מת קנה

While רבי יעקב concurs with רבי אביי that

העמד דבר על חזקתו

We consider the נותן's previously established status of being in possession of the assets, and therefore
אם מת לא קנה

=====

4 רבה however disagrees with the Mishnah and he concurs with the opinion of נתן in this Braisa:

הכותב נכסיו לאחרים ולא שייר כלום

A person who signed away ALL his assets to others without leaving anything for himself;

If the נותן is now a בריא

and claims to have been a מרע at the time of the מתנה, who can retract, while the מקבל claims that he was a בריא all along even at the time of the מתנה, who cannot retract;

מי מוציא מיד מי

Who extracts the מתנה from whom?

רבי נתן

אם בריא הוא
עליו להביא ראייה
שהיה
שכיב מרע

If the נותן is currently healthy he cannot extract the מתנה without proof that he was previously a מרע, שכיב מרע,

because

בתר השתא אזלינן
We consider the נותן's current status of בריא as an assumption that he was always a בריא

רבי יעקב

הוא מוציא מידם
בלא ראייה
והן אין מוציאים
מידו בלא ראייה

The נותן can extract the מתנה from the מקבל without a proof; while the מקבל cannot extract without proof,

because

העמד דבר על חזקתו
We consider the נותן's previously established status of being in possession of the assets.

ההוא מתנתא

רבי נתן concurs with רבה that

בתר השתא
אזלינן

We consider the נותן's current status of מת as an assumption that he was always a חולה, and therefore

אם מת קנה

רבי יעקב concurs with רבי אביי that

העמד דבר על
חזקתו

We consider the נותן's previously established status of being in possession of the assets, and therefore

אם מת לא קנה

5

The Gemara continues;
 רבי אלעזר says
 ולטומאה כמחלוקת
 This מחלוקת also applies to a case of
 ספק טומאה ברשות היחיד
 ספיקו טמא
 Any doubt about טומאה that arises in a private area, we
 assume it to be טמא.

And the Mishnah in מסכת טהרות states
 בקעה בימות החמה
 רשות היחיד לשבת
 ורשות הרבים לטומאה
 A field - in which winter wheat is grown - during the
 summer; it is considered
 A private area, regarding שבת; and
 A public area, regarding טומאה;
 Because people pass through the field since it's barren
 during the summer; and therefore
 ספיקו טהור

And,
 בימות הגשמים
 רשות היחיד לכאן ולכאן
 During the winter, it's considered a private area even
 regarding טומאה, because people do not pass through the
 field since it's sown with grain, and therefore
 ספיקו טמא

5

רבי אלעזר
ולטומאה כמחלוקת

This מחלוקת
 also applies to

**ספק טומאה ברשות היחיד
 ספיקו טמא**

Any doubt about טומאה that arises in a private area,
 we assume it to be טמא.

And the Mishnah in מסכת טהרות states

בקעה בימות החמה

A field - in which winter wheat is grown
 During the summer; it is considered

רשות היחיד לשבת **ורשות הרבים לטומאה**

Because people pass through the field
 since it's barren during the summer; therefore
ספיקו טהור

בימות הגשמים

רשות היחיד לכאן ולכאן

רשות היחיד לשבת **ורשות היחיד לטומאה**

Because people do not pass through the field
 since it's sown with grain, and therefore
ספיקו טמא

5 Now, if a person comes before Bais Din and admits that he had entered a valley of fields in which there was a טמא item, but he does not know whether it was during the summer and ספיקו טהור, or it was during the winter and ספיקו טמא;
 According to רבי יעקב טהור
 העמד דבר על חזקתו
 The person is טהור, because we consider his original status of טהור, unless עדים testify otherwise that he entered the field during the winter.

While according to רבי נתן it depends:

אם נשאל בימות החמה
 טהור

If the person came before Bais Din in the summer he is טהור, because

בתר השתא אזלינן

We consider his current status as an assumption that this event occurred in the summer. And

אם נשאל בימות הגשמים
 טמא

If he came before Bais Din in the winter he is טמא, because

בתר השתא אזלינן

We consider his current status as an assumption that this event occurred in the winter.

5 If a person comes before Bais Din and admits that he had entered a valley of fields in which there was a טמא item, but he does not know if...
 during the summer and ספיקו טהור, during the winter and ספיקו טמא.

According to רבי יעקב

טהור
 העמד דבר על חזקתו

The person is טהור,
 We consider his original status of טהור,
 unless עדים testify that he entered the field during the winter.

While according to רבי נתן

אם נשאל
בימות הגשמים
טמא

If he came before Bais Din in the winter he is טמא, because
 בתר השתא אזלינן
 We consider his current status as an assumption that this event occurred in the winter.

אם נשאל
בימות החמה
טהור

If he came before Bais Din in the summer he is טהור, because
 בתר השתא אזלינן
 We consider his current status as an assumption that this event occurred in the summer.